حکومەتی هەرێمی کوردستان-عێراق
ئەنجومەنی وەزیران
وەزارەتی ناوخۆ
بەڕێوەبەرایەتی گشتی دیوان
ب. کارگێڕی و سەرچاوە مرۆییەکان

حكومة إقليم كوردستان-العراق
مجلس الوزراء
وزارة الداخلية
المديرية العامة للديوان
مديرية الإدارة و الموارد البشرية

(ISO 9001:2015)

ژمارە: ٢٨٤٦٤
ڕێکەوت: / / ٢٧ کوردی

العدد:
التأريخ: ٢٩/ ٥/ ٢٠٢٤

ڕێنمایی ژمارە (١١)ی ساڵی ٢٠٢٤

ڕێنمایی میکانیزمی دەرهێنانی مۆڵەتی شوفێری

پاڵپشت بەو دەسەڵاتەی پێمان دراوە لە یاسای وەزارەتی ناوخۆ ژمارە (٦) ی ساڵی ٢٠٠٩ و بەشی (٣٦بڕگەی/١) لە یاسای هاتوچۆ فیدراڵ ژمارە (٨٦) ی ساڵی ٢٠٠٤ی بەرکار لە هەرێمی کوردستان، بە یاسای ژمارە (٣٦) ساڵی ٢٠٠٧. بڕیارماندا بە دەرچوواندنی ئەم ڕێنماییە:

پێناسەکان

ماددەی (١):

مەبەست لەم دەستەواژانەی خوارەوە بۆ مەبەستی جێبەجێکردنی ئەم ڕێنماییە، ئەم مانایانە دەگرێتە خۆ کە بەرامبەریان دیاریکراوە: -

١- **هەرێم**: - هەرێمی کوردستان - عێراق.

٢- **وەزارەت**: - وەزارەتی ناوخۆی حکومەتی هەرێمی کوردستان.

٣- **وەزیر**: - وەزیری ناوخۆی حکومەتی هەرێمی کوردستان.

٤- **بەڕێوەبەرایەتی هاتووچۆ**: - بەڕێوەبەرایەتییەکانی هاتوچۆی پارێزگا و ئیدارە سەربەخۆکانی هەرێمی کوردستان و هاوشێوەکانی.

٥- **ئەفسەری مۆڵەت**: - ئەفسەری ڕێگەپێدراو بە تاقیکردنەوەی تیۆری و پراکتیکی لە لایەن بەڕێوەبەری هاتوچۆی تایبەتمەند.

٦- **مۆڵەتی شوفێری**: - بەڵگەنامەیەکە کە ڕێگە بە هەڵگرەکەی دەدات شوفێری بکات لە ناو هەرێمی کوردستان و عێراق.

ئامانجەکان

ماددەی (٢):

ئامانج لە دەرچوواندنی ئەم ڕێنماییە ڕێکخستن و یەکخستنی مەرج و ڕێکارەکانی دەرهێنان و گۆڕینی مۆڵەتی شوفێرییە لە جۆرێکەوە بۆ جۆرێکی تر، بە سیستەمی نوێ لە هەرێمی کوردستان بەپێی ستاندارده نێودەوڵەتییەکان.

مۆڵەتی شوفێری جۆری A

ماددەی (٣):

مەرجەکانی بەدەستهێنانی ئەم جۆرە مۆڵەتە: ڕێگا دەدات بە هەڵگرەکەی شوفێری ماتۆڕسکیلێک بکات، کە قەبارەی هێزی بزوێنەرەکەی لە (١٢٥ cc) کەمتر نەبێت، و ماتۆرسکیلی جۆری وزەی دوانە (هجین، hybrid یان کارەبایی) بەم مەرجانەی خوارەوە:

١- هەڵگری ڕەگەزنامەی عێراقی بێت.

٢- تەمەنی (١٦) شازدە ساڵی تەواو کردبێت.

٣- داواکارییەک پێشکەشی بەڕێوەبەرایەتی هاتوچۆی تایبەتمەند بکات.

٤- هاوپێچ کردنی ئەم بەڵگەنامە فەرمیانەی خوارەوە بە کۆپییەکی ڕەنگاوڕەنگ:

أ- کارتی نیشتمانی، یان ناسنامەی باری کەسی و ڕەگەزنامەی عێراقی.

ب- کارتی زانیاری.

ج- (٢) دوو وێنەی ڕەنگاوڕەنگ قەبارەی (٤×٣)سم.

٥- پڕکردنەوەی فۆرمی داواکاری پێدانی مۆڵەت.

٦- دەرچوون لە پشکنینە پزیشکییەکان کە بۆ پێدانی هەموو جۆرەکانی مۆڵەتی شوفێری دیاری کراوە.
٧- هەرکەسێک کە داوای مۆڵەتی شوفێری دەکات، دەبێت لە شوێنی جوگرافی نیشتەجێبوونی خۆی، لەو بەڕێوەبەرایەتییە داوا بکات کە لەو سنوورەیە.
٨- خولەکانی تیۆری و پراکتیکی ببینێت لە یەکێک لە ناوەند یان نوسینگەکانی فێرکردنی شوفێری، کە لە لایەن وەزارەتی ناوخۆ مۆڵەتی پێ دراوە.
٩- دەرچوون لە تاقیکردنەوەی تیۆری و پراکتیکی لە بەڕێوەبەرایەتی هاتووچۆی تایبەتمەند.

مۆڵەتی شوفێری لەجۆری B

ماددەی (٤):

مەرجەکانی بەدەستهێنانی ئەم جۆرە مۆڵەتە: ڕێگا دەدات بە هەڵگرەکەی شوفێری ئۆتۆمبێلێک بکات، کە کێشی ئۆتۆمبێلەکەی بە بارەوە لە (٣٥٠٠) کیلۆ گرام زیاتر نەبێت، و عەرەبانەیەک ڕابکێشێت کە کێشی بە بارەوە لە (٧٥٠) کیلۆگرام زیاتر نەبێت و بە هەردووکیان بە بارەکانیانەوە کێشی لە (٣٥٠٠) کیلۆ گرام زیاتر نەبێت، بەم مەرجانەی خوارەوە:
١- هەڵگری ڕەگەزنامەی عێراقی بێت، یان بە شێوەیەکی یاسایی نیشتەجێی هەرێمی کوردستان بێت و کارتی نشینگەکەی بەسەر نەچووبێت.
٢- تەمەنی (١٨) هەژدە ساڵی تەواو کردبێت.
٣- داواکارییەک پێشکەشی بەڕێوەبەرایەتی هاتوچۆی تایبەتمەند بکات.
٤- هاوپێچ کردنی ئەم بەڵگەنامە فەرمیانەی خوارەوە بە کۆپییەکی ڕەنگاوڕەنگ:
أ- کارتی نیشتمانی، یان ناسنامەی باری کەسی و ڕەگەزنامەی عێراقی.
ب- کارتی زانیاری.
ج- (٢) دوو وێنەی ڕەنگاوڕەنگ قەبارەی (٣×٤)سم.
٥- پڕکردنەوەی فۆرمی داواکاری پێدانی مۆڵەت.
٦- دەرچوون لە پشکنینە پزیشکییەکان کە بۆ پێدانی هەموو جۆرەکانی مۆڵەتی شوفێری دیاری کراوە.
٧- هەرکەسێک کە داوای مۆڵەتی شوفێری دەکات، دەبێت لە شوێنی جوگرافی نیشتەجێبوونی خۆی، لەو بەڕێوەبەرایەتییە داوا بکات کە لەو سنوورەیە.
٨- خولەکانی تیۆری و پراکتیکی ببینێت لە یەکێک لە ناوەند یان نوسینگەکانی فێرکردنی شوفێری، کە لە لایەن وەزارەتی ناوخۆ مۆڵەتی پێدراوە.
٩- دەرچوون لە تاقیکردنەوەی تیۆری و پراکتیکی.
١٠- هەڵگری ئەم جۆرە مۆڵەتە دەتوانێت ئامێری جۆری (T) لێبخوڕێت، بەهەمان مەرجی کێشی ئۆتۆمبێل و عەرەبانە.

مۆڵەتی شوفێری لەجۆری BE

ماددەی (٥):

مەرجەکانی بەدەستهێنانی ئەم جۆرە مۆڵەتە: ڕێگا دەدات بە هەڵگرەکەی، شوفێری ئۆتۆمبێلێک بکات و عەرەبانەیەک ڕابکێشێت، کە کێشی عەرەبانەکە لە (٧٥٠) کیلۆ گرام زیاتر بێت، بەو مەرجەی، کێشی عەرەبانەکە بە بەتاڵی لە (٣٥٠٠) کیلۆ گرام زیاتر نەبێت، بەم مەرجانەی خوارەوە:
١- پێشتر مۆڵەتی جۆری B بەدەست هێنابێت و ساڵێکی بەسەردا تێپەڕ بووبێت.
٢- داواکارییەک پێشکەشی بەڕێوەبەرایەتی هاتوچۆی تایبەتمەند بکات.
٣- هاوپێچ کردنی ئەم بەڵگەنامە فەرمیانەی خوارەوە بە کۆپییەکی ڕەنگاوڕەنگ:
أ- کارتی نیشتمانی، یان ناسنامەی باری کەسی و ڕەگەزنامەی عێراقی.
ب- کارتی زانیاری.
ج- (٢) دوو وێنەی ڕەنگاوڕەنگ قەبارەی (٣×٤)سم.
٤- پڕکردنەوەی فۆرمی داواکاری پێدانی مۆڵەت.
٥- دەرچوون لە پشکنینە پزیشکییەکان کە بۆ پێدانی هەموو جۆرەکانی مۆڵەتی شوفێری دیاری کراوە.

٦- پێویستە هەرکەسێک کە داوای مۆڵەتی شوفێری دەکات لە شوێنی جوگرافی نیشتەجێبوونی خۆی، لەو بەڕێوەبەرایەتیيە بکات کە لەو سنوورەیە.
٧- بەشداریکردن لە خولەکانی پراکتیکی، لە یەکێک لە ناوەند یان نوسینگەکانی فێرکردنی شوفێری، کە لە لایەن وەزارەتی ناوخۆ مۆڵەتی پێدراوە.
٨- دەرچوون لە تاقیکردنەوەی پراکتیکی لە بەڕێوەبەرایەتی هاتووچۆی تایبەتمەند.

مۆڵەتی شوفێری لەجۆری C1

ماددەی (٦):

مەرجەکانی بەدەستهێنانی ئەم جۆرە مۆڵەتە: ڕێگا دەدات بە هەڵگرەکەی شوفێری ئۆتۆمبێلێکی بارهەڵگر بکات،کە کێشی بە بارەوە لە نێوان (٣٥٠٠) بۆ (٧٥٠٠) کیلۆگرام بێت، و عەرەبانەیەک ڕابکێشێت کە کێشی بە بارەوە لە (٧٥٠) کیلۆگرام زیاتر نەبێت، جگە لە ئۆتۆمبێلانەی کە لە ماددەی (١٠)ی ئەم ڕێنماییە هاتووە، بەم مەرجانەی خوارەوە:

١- هەڵگری ڕەگەزنامەی عێراقی بێت.
٢- تەمەنی (٢٠) بیست ساڵی تەواو کردبێت.
٣- پێشتر مۆڵەتی جۆری B بەدەست هێنابێت و ساڵێکی بەسەردا تێپەڕبووبێت.
٤- داواکارییەک پێشکەشی بەڕێوەبەرایەتی هاتوچۆی تایبەتمەند بکات.
٥- هاوپێچ کردنی وێنەیەک لەم بەڵگەنامە فەرمیانەی خوارەوە بە کۆپییەکی ڕەنگاوڕەنگ:
أ- مۆڵەتی شوفێری جۆری B.
ب- کارتی نیشتمانی، یان ناسنامەی باری کەسی و ڕەگەزنامەی عێراقی.
ج- کارتی زانیاری.
د- (٢) دوو وێنەی ڕەنگاوڕەنگ قەبارەی (٣×٤)سم.
٦- پڕکردنەوەی فۆرمی داواکاری پێدانی مۆڵەت.
٧- دەرچوون لە پشکنینە پزیشکییەکان کە بۆ پێدانی هەموو جۆرەکانی مۆڵەتی شوفێری دیاری کراوە.
٨- هەرکەسێک کە داوای مۆڵەتی شوفێری دەکات، دەبێت لە شوێنی جوگرافی نیشتەجێبوونی خۆی، لەو بەڕێوەبەرایەتییە داوا بکات کە لەو سنوورەیە.
٩- خولەکانی تیۆری و پراکتیکی ببینێت لە یەکێک لە ناوەند یان نوسینگەکانی فێرکردنی شوفێری، کە لە لایەن وەزارەتی ناوخۆ مۆڵەتی پێدراوە.
١٠- دەرچوون لە تاقیکردنەوەی تیۆری و پراکتیکی لە بەڕێوەبەرایەتی هاتووچۆی تایبەتمەند.

مۆڵەتی شوفێری لەجۆری C1E

ماددەی (٧):

مەرجەکانی بەدەستهێنانی ئەم جۆرە مۆڵەتە: ڕێگا دەدات بە هەڵگرەکەی شوفێری ئۆتۆمبێلێکی بارهەڵگر بکات، کە کێشی بە بارەوە لە نێوان (٣٥٠٠) بۆ (٧٥٠٠) کیلۆگرام بێت، و عارەبانەیەک ڕابکێشێت کە کێشی بەبارەوە لە (٧٥٠) کیلۆگرام زیاتربێت ، بەم مەرجانەی خوارەوە:

١- هەڵگری ڕەگەزنامەی عێراقی بێت.
٢- پێشتر مۆڵەتی جۆری C1 بەدەست هێنابێت.
٣- داواکارییەک پێشکەشی بەڕێوەبەرایەتی هاتوچۆی تایبەتمەند بکات.
٤- هاوپێچ کردنی وێنەیەک لەم بەڵگەنامە فەرمیانەی خوارەوە بە کۆپییەکی ڕەنگاوڕەنگ:
أ- مۆڵەتی شوفێری جۆری C1.
ب- کارتی نیشتمانی، یان ناسنامەی باری کەسی و ڕەگەزنامەی عێراقی.

ج- کارتی زانیاری.
د- (٢) دوو وێنەی ڕەنگاوڕەنگ قەبارەی (٣×٤)سم.
٥- پڕکردنەوەی فۆرمی داواکاری پێدانی مۆڵەت.
٦- دەرچوون لە پشکنینە پزیشکییەکان کە بۆ پێدانی هەموو جۆرەکانی مۆڵەتی شوفێری دیاری کراوە.
٧- هەرکەسێک کە داوای مۆڵەتی شوفێری دەکات، دەبێت لە شوێنی جوگرافی نیشتەجێبوونی خۆی، لەو بەڕێوەبەرایەتییە داوا بکات کە لەو سنوورەیە.
٨- خولەکانی پراکتیکی ببینێت لە یەکێک لە ناوەند یان نوسینگەکانی فێرکردنی شوفێری، کە لە لایەن وەزارەتی ناوخۆ مۆڵەتی پێدراوە.
٩- دەرچوون لە تاقیکردنەوەی پراکتیکی لە بەڕێوەبەرایەتی هاتووچۆی تایبەتمەند.
١٠- هەڵگری ئەم جۆرە مۆڵەتە دەتوانێت ئۆتۆمبێلی جۆری (BE) لێبخوڕێت.

مۆڵەتی شوفێری لەجۆری C

ماددەی (٨):

مەرجەکانی بەدەستهێنانی ئەم جۆرە مۆڵەتە: ڕێگا دەدات بە هەڵگرەکەی کە شوفێری ئۆتۆمبێلێکی بارهەڵگر بکات، کە کێشی بە بارەوە لە (٣٥٠٠) کیلۆگرام زیاتر بێت، و عەرەبانەیەک ڕابکێشێت کە کێشی بە بارەوە لە (٧٥٠) کیلۆگرام زیاتر بێت جگە لە ئۆتۆمبێلانەی کە لە ماددەی (١٠)ی ئەم ڕێنماییە هاتووە، بەم مەرجانەی خوارەوە:

١- هەڵگری ڕەگەزنامەی عێراقی بێت.
٢- تەمەنی (٢٠) بیست ساڵی تەواو کردبێت.
٣- پێشتر مۆڵەتی جۆری B بەدەست هێنابێت و ساڵێکی بەسەردا تێپەڕبووبێت.
٤- داواکارییەک پێشکەشی بەڕێوەبەرایەتی هاتوچۆی تایبەتمەند بکات.
٥- هاوپێچ کردنی ئەم بەڵگەنامە فەرمیانەی خوارەوە بە کۆپییەکی ڕەنگاوڕەنگ:
أ- مۆڵەتی شوفێری جۆری B.
ب- کارتی نیشتمانی، یان ناسنامەی باری کەسی و ڕەگەزنامەی عێراقی.
ج- کارتی زانیاری.
د- (٢) دوو وێنەی ڕەنگاوڕەنگ قەبارەی (٣×٤)سم.
٦- پڕکردنەوەی فۆرمی داواکاری پێدانی مۆڵەت.
٧- دەرچوون لە پشکنینە پزیشکییەکان کە بۆ پێدانی هەموو جۆرەکانی مۆڵەتی شوفێری دیاری کراوە.
٨- هەرکەسێک کە داوای مۆڵەتی شوفێری دەکات، دەبێت لە شوێنی جوگرافی نیشتەجێبوونی خۆی، لەو بەڕێوەبەرایەتییە داوا بکات کە لەو سنوورەیە.
٩- خولەکانی تیۆری و پراکتیکی، لە یەکێک لە ناوەند یان نوسینگەکانی فێرکردنی فێرکردنی شوفێری، کە لە لایەن وەزارەتی ناوخۆ مۆڵەتی پێدراوە.
١٠- دەرچوون لە تاقیکردنەوەی تیۆری و پراکتیکی لە بەڕێوەبەرایەتی هاتووچۆی تایبەتمەند.

مۆڵەتی شوفێری لەجۆری CE

ماددەی (٩):

مەرجەکانی بەدەستهێنانی ئەم جۆرە مۆڵەتە: ڕێگا دەدات بە هەڵگرەکەی کە شوفێری ئۆتۆمبێلێکی بارهەڵگر لە جۆری ترەیلەر و (قاطرة و مقطورة) بکات، کە کێشی لە (٧٥٠) کیلۆگرام زیاترە، بەم مەرجانەی خوارەوە:

١- هەڵگری ڕەگەزنامەی عێراقی بێت.

٢- پێشتر مۆڵەتی جۆری C بەدەست هێنابێت.

٣- داواکارییەک پێشکەشی بەڕێوەبەرایەتی هاتوچۆی تایبەتمەند بکات.

٤- هاوپێچ کردنی ئەم بەڵگەنامە فەرمیانەی خوارەوە بە کۆپییەکی ڕەنگاوڕەنگ:

أ- مۆڵەتی شوفێری جۆری C.

ب- کارتی نیشتمانی، یان ناسنامەی باری کەسی و ڕەگەزنامەی عێراقی.

ج- کارتی زانیاری.

د- (٢) دوو وێنەی ڕەنگاوڕەنگ قەبارەی (٣×٤)سم.

٥- پڕکردنەوەی فۆرمی داواکاری پێدانی مۆڵەت.

٦- دەرچوون لە پشکنینە پزیشکییەکان کە بۆ پێدانی هەموو جۆرەکانی مۆڵەتی شوفێری دیاری کراوە.

٧- هەرکەسێک کە داوای مۆڵەتی شوفێری دەکات دەبێت لە شوێنی جوگرافی نیشتەجێبوونی خۆی، لەو بەڕێوەبەرایەتیە داوا بکات کە لەو سنوورەیە.

٨- خولەکانی پراکتیکی ببینێت لە یەکێک لە ناوەند یان نوسینگەکانی فێرکردنی فێرکردنی شوفێری، کە لە لایەن وەزارەتی ناوخۆ مۆڵەتی پێدراوە.

٩- دەرچوون لە تاقیکردنەوەی پراکتیکی لە بەڕێوەبەرایەتی هاتووچۆی تایبەتمەند.

١٠- هەڵگری ئەم جۆرە مۆڵەتە دەتوانێت ئۆتۆمبێلی جۆری (BE و T) لێبخوڕێت.

مۆڵەتی شوفێری لەجۆری D1

ماددەی (١٠):

مەرجەکانی بەدەستهێنانی ئەم جۆرە مۆڵەتە: ڕێگا دەدات بە هەڵگرەکەی شوفێری پاس بکات، کە ژمارەی سەرنشین و شوفێرەکەی لە (١٦) شازدە کەس زیاتر نەبێت، و درێژی پاسەکە لە (٨) هەشت مەتر زیاتر نەبێت، و عەرەبانەیەک ڕابکێشێت کە کێشی بە بارەوە لە (٧٥٠) کیلۆگرام زیاتر نەبێت، بەم مەرجانەی خوارەوە:

١- هەڵگری ڕەگەزنامەی عێراقی بێت.

٢- تەمەنی (٢٠) بیستساڵی تەواو کردبێت.

٣- پێشتر مۆڵەتی جۆری B بەدەست هێنابێت و ساڵێکی بەسەردا تێپەڕبووبێت.

٤- داواکارییەک پێشکەشی بەڕێوەبەرایەتی هاتوچۆی تایبەتمەند بکات.

٥- هاوپێچ کردنی وێنەیەک لەم بەڵگەنامە فەرمیانەی خوارەوە بە کۆپییەکی ڕەنگاوڕەنگ:

أ- مۆڵەتی شوفێری جۆری B.

ب- کارتی نیشتمانی، یان ناسنامەی باری کەسی و ڕەگەزنامەی عێراقی.

ج- کارتی زانیاری.

د- (٢) دوو وێنەی ڕەنگاوڕەنگ قەبارەی (٣×٤)سم.

٦- پڕکردنەوەی فۆرمی داواکاری پێدانی مۆڵەت.

٧- دەرچوون لە پشکنینە پزیشکییەکان کە بۆ پێدانی هەموو جۆرەکانی مۆڵەتی شوفێری دیاری کراوە.

٨- هەرکەسێک کە داوای مۆڵەتی شوفێری دەکات، دەبێت لە شوێنی جوگرافی نیشتەجێبوونی خۆی، لەو بەڕێوەبەرایەتیە داوا بکات کە لەو سنوورەیە.

٩- خولەکانی تیۆری و پراکتیکی ببینێت لە یەکێک لە ناوەند یان نوسینگەکانی فێرکردنی شوفێری، کە لە لایەن وەزارەتی ناوخۆ مۆڵەتی پێدراوە.

١٠- دەرچوون لە تاقیکردنەوەی تیۆری و پراکتیکی لە بەڕێوەبەرایەتی هاتووچۆی تایبەتمەند.

مۆڵەتی شوفێری لەجۆری D1E

ماددەی (١١):

مەرجەكانی بەدەستهێنانی ئەم جۆرە مۆڵەتە: ڕێگا دەدات بە هەڵگرەكەی شوفێری پاس بكات، كە ژمارەی سەرنشین و شوفێرەكەی لە (١٦) شازدە كەس زیاتر بێت، و عەرەبانەیەك ڕابكێشێت كە كێشی بە بارەوە لە (٧٥٠) كیلۆگرام زیاتر بێت، بەم مەرجانەی خوارەوە:

١- هەڵگری ڕەگەزنامەی عێراقی بێت.
٢- پێشتر مۆڵەتی جۆری D1 بەدەست هێنابێت.
٣- داواكارییەك پێشكەشی بەڕێوەبەرایەتی هاتوچۆی تایبەتمەند بكات.
٤- هاوپێچ كردنی ئەم بەڵگەنامە فەرمیانەی خوارەوە بە كۆپییەكی ڕەنگاوڕەنگ:
أ- مۆڵەتی شوفێری جۆری D1.
ب- كارتی نیشتمانی، یان ناسنامەی باری كەسی و ڕەگەزنامەی عێراقی.
ج- كارتی زانیاری.
د- (٢) دوو وێنەی ڕەنگاوڕەنگ قەبارەی (٣×٤)سم.
٥- پڕكردنەوەی فۆرمی داواكاری پێدانی مۆڵەت.
٦- دەرچوون لە پشكنینە پزیشكییەكان كە بۆ پێدانی هەموو جۆرەكانی مۆڵەتی شوفێری دیاری كراوە.
٧- هەركەسێك كە داوای مۆڵەتی شوفێری دەكات، دەبێت لە شوێنی جوگرافی نیشتەجێبوونی خۆی، لەو بەڕێوەبەرایەتییە داوا بكات كە لەو سنوورەیە.
٨- خولەكانی پراكتیكی ببینێت لە یەكێك لە ناوەند یان نوسینگەكانی فێركردنی فێركردنی شوفێری، كە لە لایەن وەزارەتی ناوخۆ مۆڵەتی پێدراوە.
٩- دەرچوون لە تاقیكردنەوەی پراكتیكی.
١٠- هەڵگری ئەم جۆرە مۆڵەتە دەتوانێت ئۆتۆمبێلی جۆری (BE) لێبخوڕێت.

مۆڵەتی شوفێری لەجۆری D

ماددەی (١٢):

مەرجەكانی بەدەستهێنانی ئەم جۆرە مۆڵەتە: ڕێگا دەدات بە هەڵگرەكەی كە شوفێری ئۆتۆمبێلێكی پاس بكات، و عەرەبانەیەك ڕابكێشێت كە كێشی بە بارەوە لە (٧٥٠) كیلۆگرام زیاتر نەبێت، بەم مەرجانەی خوارەوە:

١- هەڵگری ڕەگەزنامەی عێراقی بێت.
٢- تەمەنی (٢٠) بیست ساڵی تەواو كردبێت.
٣- پێشتر مۆڵەتی جۆری B بەدەست هێنابێت و ساڵێكی بەسەردا تێپەڕبووبێت.
٤- داواكارییەك پێشكەشی بەڕێوەبەرایەتی هاتوچۆی تایبەتمەند بكات.
٥- هاوپێچ كردنی ئەم بەڵگەنامە فەرمیانەی خوارەوە بە كۆپییەكی ڕەنگاوڕەنگ:
أ- مۆڵەتی شوفێری جۆری B.
ب- كارتی نیشتمانی، یان ناسنامەی باری كەسی و ڕەگەزنامەی عێراقی.
ج- كارتی زانیاری.
د- (٢) دوو وێنەی ڕەنگاوڕەنگ قەبارەی (٣×٤)سم.
٦- پڕكردنەوەی فۆرمی داواكاری پێدانی مۆڵەت.
٧- دەرچوون لە پشكنینە پزیشكییەكان كە بۆ پێدانی هەموو جۆرەكانی مۆڵەتی شوفێری دیاری كراوە.
٨- هەركەسێك كە داوای مۆڵەتی شوفێری دەكات، دەبێت لە شوێنی جوگرافی نیشتەجێبوونی خۆی، لەو بەڕێوەبەرایەتییە داوا بكات كە لەو سنوورەیە.

٩- خولەکانی تیۆری و پراکتیکی بینیبێت لە یەکێک لە ناوەند یان نوسینگەکانی فێرکردنی شوفێری، کە لە لایەن وەزارەتی ناوخۆ مۆڵەتی پێدراوە.
١٠- دەرچوون لە تاقیکردنەوەی تیۆری و پراکتیکی لە بەڕێوەبەرایەتی هاتووچۆی تایبەتمەند.

مۆڵەتی شوفێری لەجۆری DE

ماددەی (١٣):

مەرجەکانی بەدەستهێنانی ئەم جۆرە مۆڵەتە: ڕێگا دەدات بە هەڵگرەکەی کە شوفێری ئۆتۆمبێلێکی پاس بکات، و عەرەبانەیەک ڕابکێشێت کە کێشی بە بارەوە لە (٧٥٠) کیلۆگرام زیاتر بێت، بەم مەرجانەی خوارەوە:

١- هەڵگری ڕەگەزنامەی عێراقی بێت.
٢- پێشتر مۆڵەتی جۆری D بەدەست هێنابێت.
٣- داواکارییەک پێشکەشی بەڕێوەبەرایەتی هاتوچۆی تایبەتمەند بکات.
٤- هاوپێچ کردنی ئەم بەڵگەنامە فەرمیانەی خوارەوە بە کۆپییەکی ڕەنگاوڕەنگ:
أ- مۆڵەتی شوفێری جۆری D.
ب- کارتی نیشتمانی، یان ناسنامەی باری کەسی و ڕەگەزنامەی عێراقی.
ج- کارتی زانیاری.
د- (٢) دوو وێنەی ڕەنگاوڕەنگ قەبارەی (٣×٤)سم.
٥- پڕکردنەوەی فۆرمی داواکاری پێدانی مۆڵەت.
٦- دەرچوون لە پشکنینە پزیشکییەکان کە بۆ پێدانی هەموو جۆرەکانی مۆڵەتی شوفێری دیاری کراوە.
٧- هەرکەسێک کە داوای مۆڵەتی شوفێری دەکات دەبێت، لە شوێنی جوگرافی نیشتەجێبوونی خۆی، لەو بەڕێوەبەرایەتییە داوا بکات کە لەو سنوورەیە.
٨- خولەکانی پراکتیکی بینیبێت لە یەکێک لە ناوەند یان نوسینگەکانی فێرکردنی فێرکردنی شوفێری، کە لە لایەن وەزارەتی ناوخۆ مۆڵەتی پێدراوە.
٩- دەرچوون لە تاقیکردنەوەی پراکتیکی لە بەڕێوەبەرایەتی هاتووچۆی تایبەتمەند.
١٠- هەڵگری ئەم جۆرە مۆڵەتە دەتوانێت ئۆتۆمبێلی جۆری (BE) لێبخوڕێت.

دەرهێنانی مۆڵەتی شوفێری جۆری T

ماددەی (١٤):

مەرجەکانی بەدەستهێنانی ئەم جۆرە مۆڵەتە: ڕێگا دەدات بە هەڵگرەکەی کە شوفێری ئامێری کشتوکاڵی بکات، کە خێراییەکەی لە (٤٠) کیلۆمەتر زیاتر نەبێت و دەتوانێت عەرەبانەیەک ڕابکێشێت، و شوفێری ئامێری بیناسازی بکات، کە خێراییەکەی لە(٦٠) کیلۆمەتر زیاترنەبێت و عەرەبانەیەک ڕابکێشێت، بەم مەرجانەی خوارەوە:

١- هەڵگری ڕەگەزنامەی عێراقی بێت.
٢- تەمەنی (١٨) هەژدە ساڵی تەواو کردبێت.
٣- پێشکەشکردنی داواکارییەک بۆ بەڕێوەبەرایەتی هاتوچۆی تایبەتمەند.
٤- هاوپێچ کردنی ئەم بەڵگەنامە فەرمیانەی خوارەوە بە کۆپییەکی ڕەنگاوڕەنگ:
أ- کارتی نیشتمانی، یان ناسنامەی باری کەسی و ڕەگەزنامەی عێراقی.
ب- کارتی زانیاری.
ج- (٢) دوو وێنەی ڕەنگاوڕەنگ قەبارەی (٣×٤)سم.

د- پڕکردنەوەی فۆرمی داواکاری پێدانی مۆڵەت.

٥- دەرچوون لە پشکنینە پزیشکییەکان کە بۆ پێدانی هەموو جۆرەکانی مۆڵەتی شوفێری دیاری کراوە.

٦- هەرکەسێک کە داوای مۆڵەتی شوفێری دەکات دەبێت، لە شوێنی جوگرافی نیشتەجێبوونی خۆی، لەو بەڕێوەبەرایەتییە داوا بکات کە لەو سنوورەیە.

٧- خولەکانی تیۆری و پڕاکتیکی ببینێت لە یەکێک لە ناوەند یان نوسینگەکانی فێرکردنی فێرکردنی شوفێری، کە لە لایەن وەزارەتی ناوخۆ مۆڵەتی پێدراوە.

٨- دەرچوون لە تاقیکردنەوەی تیۆری و پراکتیکی لە بەڕێوەبەرایەتی هاتووچۆی تایبەتمەند.

مۆڵەتی شوفێری تایبەت بە خاوەن پێداویستی تایبەت و کورتە باڵا و نابیستان

ماددەی (١٥):

١- تەنیا مۆڵەتی شوفێری جۆری تایبەت ساڵۆن (B,BE) بە (نابیستان) دەدرێت بە پێی ئەو مەرجانەی کە لەم ڕێنماییە دیاری کراوە.

٢- پێدانی گشت مۆڵەتەکانی شوفێری بە (خاوەن پێداویستی تایبەت و کورتەباڵا) بە پێی ئەو مەرجانەدەبێت کە لەم ڕێنماییە دیاری کراوە.

٣- داواکار (خاوەن پێداویستی تایبەت و کورتەباڵا و نابیست) خولەکانی تیۆری و پڕاکتیکی ببینێت لە یەکێک لە ناوەند یان نوسینگەکانی فێرکردنی شوفێری، کە لە لایەن وەزارەتی ناوخۆ مۆڵەتی پێدراوە بەرەچاوکردنی دابینکردنی (مامۆستای زمانی ئاماژەکان) بۆ نابیستان.

٤- پێویستە ناوەند و نوسینگەکانی فێرکردنی شوفێری ئۆتۆمبیلی تایبەت بە ڕاهێنانی پراکتیکی خاوەن پێداویستی تایبەت و کورتە باڵا و نابیست دابین بکەن.

٥- پێویستە ئەم مەرج و ڕێکارانەی خوارەوە بۆ پێدانی مۆڵەتی برگەی (١و٢)ی ئەم ماددەیە سەرەڕای ئەو مەرجانەی کە لەم ڕێنماییە هاتووە :

أ- چاپکردنی نیشانە یان ئاماژەیەکی تایبەت بە خاوەن پێداویستی تایبەت و کورتەباڵا و نابیستان لەسەر دیوی پشتەوەی مۆڵەتی شوفێرییەکە.

ب- بەپێی باری خاوەن پێداویستی تایبەت و نابیست و کورتەباڵا، زیادەگۆڕانکاری بکرێت (تحويرات) یان شوێنی دانانی ئەندامانی دەستکردی جەستە لە ئۆتۆمبیل کە ئەم زیادەگۆڕانکارییانە لەلایەن بەڕێوەبەرایەتی هاتووچۆی تایبەتمەند دیاری دەکرێت و لە پشکنینی pvi دەربچێت.

ج- ئەگەر داواکار تەنیا لە تاقیکردنەوەی ئۆتۆمبێل لە جۆری (گێر ئۆتۆماتیک) دەرچوو ئەوا ئەو نیشانەیەی کە لە جیهان کاری پێدەکرێت لەسەر مۆڵەتەکەی چاپ دەکرێت، کە نابێت ئۆتۆمبیلی جۆری گێر ئاسایی(عادی) لێبخورێت.

د- باجێکی تایبەت بە خاوەن پێداویستی دروست دەکرێت لە لایەن بەڕێوەبەرایەتی هاتوچۆی تایبەتمەند، کە گشت زانیارییەکانی خاوەن پێداویستی تێدا دەنوسرێت بە وێنەیەکی کەسی و بەبێ بەرامبەر.

هـ- چەسپاندنی هەستەوەر (حساس) لە پێش و پشتەوەی ئۆتۆمبیلەکە و بەستنەوەی بە داشبۆردی ئۆتۆمبیلەکە لە پێش شوفێرەکە لەکاتی زۆر نزیکبوونەوەی ئۆتۆمبیلی دەوروبەری بەگڵۆپێک ئاگادار بکرێتەوە بۆ نابیستان.

و- هاووڵاتی خاوەن پێداویستی تایبەت و کورتەباڵا و نابیستانی نەخوێندەوار دەبێت خولێکی خوێندنیان بۆ بکرێتەوە لە قوتابخانە تایبەتمەندەکان.

٦- دیاریکردنی کاتێکی دیاریکراو بۆ تاقیکردنەوەی تیۆری وپراکتیکی لە هۆڵ و گۆڕەپانەکان تاقیکردنەوە لە بەڕێوەبەرایەتی هاتوچۆی تایبەتمەند.

٧- چەسپاندنی لۆگۆیەکی تایبەت بە (خاوەن پێداویستی تایبەت یان نابیستان یان کورتەباڵا) لە جامی پێشەوە و پشتەوەی ئۆتۆمبیل بەپێی ستاندارد بۆ ئەوەی شوفێری ئۆتۆمبیلەکانی دیکە لە شەقامەکان ئاگاداربن.

٨- پێویستە خاوەن پێداویستی تایبەت لەداوی بەدەستهێنانی مۆڵەتی شوفێری، ئۆتۆمبێلێکی تایبەت لێبخورێت، کە شیاو بێت بۆ جۆری پێداویستی تایبەتەکەی بە پێی ڕاپورتی پشکنینی مەرجەکانی سەلامەتی بۆ ئەم جورە ئۆتۆمبێلانە.

٩- ئەو نیشانەو ئاماژانە و باج و لۆگۆیانەی لەم ماددەیە هاتووە، دوای دیزاین کردن و دیاریکردنیان بە فەرمانێکی وەزاری لەلایەن وەزیرەوە پەسەند دەکرێت.

مۆڵەتی شوفێری لەجۆری تاکسی

ماددەی (١٦):

یەکەم:

مۆڵەتی شوفێری جۆری (B) بەم مەرجانەی خوارەوە دەگۆردرێت بە جۆری (تاکسی):

١- هەڵگری ڕەگەزنامەی عێراقی بێت.

٢- تەمەنی (٢٠) بیست ساڵی تەواو کردبێت.

٣- پێشتر مۆڵەتی جۆری B بەدەست هێنابێت و ساڵێکی بەسەردا تێپەڕبووبێت.

٤- ناردنی بۆ لیژنەی پزیشکی کە بۆ پێدانی هەموو جۆرەکانی مۆڵەتی شوفێری دیاری کراوە، دیاری بکرێت ئەم کەسە شیاوە بۆ شوفێری تاکسی.

٥- هێنانی بەڵگەنامەی نەبوونی تاوان (شهادة عدم المحكومية) لە بەڕێوەبەرایەتییەکانی بەڵگەکانی تاوان کە بسەلمێنرێت داواکار بە تاوان یان کەتنێکی ئابرووبەر یان تاوانی کوشتن سزا نەدرابێت.

٦- هەرکەسێک کە داوای مۆڵەتی شوفێری دەکات، دەبێت لە شوێنی جوگرافی نیشتەجێبوونی خۆی، لەو بەڕێوەبەرایەتییە داوا بکات کە لەو سنوورەیە.

دووەم:

١- گۆڕینی مۆڵەتی شوفێری لە جۆری(B) بۆ (تاکسی) تاقیکردنەوەی تیۆری و پراکتیکی ناکات.

٢- لە دوای تەواوکردنی ڕێکارەکانی وەرگرتنی لۆکۆی تاکسی مۆڵەتی شوفێری دەگۆڕدرێت بە مۆڵەتی تاکسی.

٣- دەستەواژەی (TAXI) لەسەر پشتی کارتی مۆڵەت دەنووسرێت لە شوێنی تێبینییەکان وەک ئاماژەیەک بۆ مافی خاوەنەکەی بۆ کارکردن وەک شوفێری تاکسی.

ماوەی کارپێکردنی مۆڵەتی شوفێری

ماددەی (١٧):

١- گشت جۆرەکانی مۆڵەتی شوفێری بۆ ماوەی (٥) پێنج ساڵ کاری پێ دەکرێت نوێ دەکرێتەوە؛ بە مەرجی ئەنجامدانی پشکنینە پزیشکییەکان، کە دیاری کراوە بۆ پێدانی مۆڵەتی شوفێری و پێدانی ئەو رسوماتەی (میرانە)، کە لەم ڕێنماییە دیاری کراوە.

٢- هەرکەسێک کە مۆڵەتی شوفێری هەیە لەپێش (٦) شەش مانگ بەر لە ڕێکەوتی بەسەرچوونی مۆڵەتەکەی دەتوانێت داواکاری نوێکردنەوەی مۆڵەت پێشکەش بە بەڕێوەبەرایەتی هاتوچۆی تایبەتمەند بکات.

٣- هەر کەسێک ئارەزوومەندە مۆڵەتی شوفێرێکەی هەڵبوەشێنێتەوە (ترقین) بکات، دەبێت داواکارییەک پێشکەش بە بەڕێوەبەرایەتی هاتوچۆی تایبەتمەند بکات و ئەو ڕسوماتە بدات، کە لە خاڵی یەکەم لە مادەی (١٨) دیاریکراوە.

ئەحکامە داراییەکان

ماددەی (١٨):

یەکەم: ڕسومات (میرانە)

١- بڕی (٥,٠٠٠) پێنج هەزار دینار وەردەگیرێت بەرامبەر هەر داواکارییەکی مۆڵەتی شوفێری.

٢- بڕی (٥,٠٠٠) پێنج هەزار دینار وەردەگیرێت بەرامبەر بە پێدانی فۆرمی مۆڵەتی شوفێری بۆ هەموو جۆرەکانی و هەر جۆرە مامەڵەیەکی تر.

٣- بڕی (٥٠,٠٠٠) پەنجا هەزار دینار وەردەگیرێت بەرامبەر بە پێدان و نوێکردنەوەی کارتی مۆڵەتی شوفێری.

٤- بڕی (٦٠,٠٠٠) شەست هەزار دینار وەردەگیرێت بەرامبەر بە دەرکردنی کارتی مۆڵەتی شوفێری لە کاتی تێکچوون یان ونبوون.

٥- بڕی (٥٠,٠٠٠) پەنجا هەزار دینار وەردەگیرێت زیاتر لەوەی کە لە خاڵی (٣)ی ئەم ماددەیە دیاری کراوە بەرامبەر بە پێدانی مۆڵەتی شوفێری نوێ پێش تەواوبوونی وادەی مۆڵەتی شوفێری کۆن.

دووەم:
پێبژاردن: بڕی (٥,٠٠٠) پێنج هەزار دینار وەردەگیرێت بەرامبەر بە هەر مانگێک دواکەوتن لە نوێکردنەوەی مۆڵەتی شوفێری، پاش (٣٠) ڕۆژ لە ڕێکەوتی بەسەرچوونی مۆڵەتەکەی، ئەگەر شوفێر لە ناو عێراق بێت، تا (٩٠) ڕۆژ، ئەگەر شوفێر لە دەرەوەی عێراق بێت.
سێیەم: ئەو ڕسومات و پێبژاردنانەی، کە لەم ماددەیە دیاریکراون، وەردەگیرێت و دەخرێتە سەر داهاتی پەرەپێدانی هاتوچۆ، بەگوێرەی یاسا و ڕێنمایی بەرکار.

گۆڕینی مۆڵەتی شوفێری بیانی

ماددەی (١٩):

یەکەم:
گۆڕینی مۆڵەتی شوفێری بیانی بەم شێوەیەی خوارەوە دەبێت:
١- مۆڵەتی شوفێری بیانی جۆرەکانی (A) و (B) و (BE) دەگۆڕێت بۆ مۆڵەتی نوێی شوفێر لە هەرێم و تەنها بۆ ماوەی یەک ساڵ کاری پێ دەکرێت.
٢- دوای تەواوبوونی ماوەی بڕگەی (١)ی سەرەوە پێویستە کەسی بیانی مۆڵەتی شوفێری نوێ دەربکات، بەپێی ئەو مەرجانەی کە لەم ڕێنماییە دیاری کراوە، و مۆڵەتی شوفێری لەجۆری (A) و (B) و (BE) بۆ ماوەی (٥) ساڵی پێ دەدرێت.
٣- پێویستە کەسی بیانی بڕی پارەی دیاریکراو لە بڕگەی (٥)ی ماددەی (١٧)ی ئەم ڕێنماییە بدات.
٤-فەرمانبەرانی بیانی کونسوڵگەرییەکان، کە لە هەرێمی کوردستان بوونیان هەیە، جگە لە کونسوڵگەرییە فەخرییەکان مۆڵەتی شوفێرییان پێ دەدرێت، بەپێی بڕگەکانی (١و٢)ی بڕگەی یەکەمی ئەم ماددەیە.
دووەم: پێویستە کەسی بیانی نشینگەی فەرمی هەرێمی کوردستانی هەبێت و بەسەر نەچووبێت.

ونبوونی مۆڵەتی شوفێری

ماددەی (٢٠):
١- لە کاتی ونبوونی مۆڵەتی شوفێری، پێویستە خاوەنی مۆڵەتی شوفێری بۆ پێدانی کارتێکی نوێ، لە پۆلیسی ونبووەکان داواکاری تۆمار بکات و بڕیاری دادگا دەربچێت بە پێدانی کارتی نوێ مۆڵەتی شوفێری لەجیاتی کارتی ونبوونەکە.
٢- پێدانی بڕی ئەو رسووماتەی کە لە بڕگەی (٤)ی یەکەم ماددەی (١٨) ئەم ڕێنماییە، کە دیاری کراوە.

فۆرمی مۆڵەتی شوفێری

ماددەی (٢١):
فۆرمی تایبەت بە داواکاری مۆڵەتی شوفێری و نوێکردنەوە و گۆڕینی جۆری مۆڵەت، لە لایەن وەزارەتی ناوخۆ ڕێک دەخرێت، کە لە گشت بەڕێوەبەرایەتییەکانی هاتوچۆ کاری پێ دەکرێت.

هاووڵاتیانی سنووری ناوچە کوردستانییەکانی دەرەوەی ئیدارەی حکومەتی هەرێمی کوردستان

ماددەی (٢٢):
١- هاووڵاتیانی سنووری ناوچە کوردستانییەکانی دەرەوەی ئیدارەی حکومەتی هەرێمی کوردستان، کە دانیشتووانی هەرێمی کوردستانن، بەپێی کارتی زانیاری یان پشتگیری موختار و قائیمقامیەت مۆڵەتی شوفێریان پێ دەدرێت، بەپێی ئەو میکانیزمەی کە لەم ڕێنماییەدا هاتووە.
٢- ئاوارەکانی دانیشتووی پارێزگا و ئیدارە سەربەخۆکان هەرێمی کوردستان دەتوانن داوای مۆڵەتی شوفێری بکەن، بە مەرجێک پەسەندێک لە بەڕێوەبەرایەتی کۆچ و کۆچبەران و بەڕێوەبردنی قەیرانەکان لە پارێزگا و ئیدارە سەربەخۆی تایبەتمەند پێشکەش بکەن، کە بیسەلمێنێت ئاوارەیە و لە یەکێک لە کەمپەکان، یان لە دەرەوەی کەمپەکان نیشتەجێیە، و هەموو جۆرە مۆڵەتێکیان پێ دەدرێت بەپێی ئەم ڕێنماییە.

ماددەی (٢٣):

١- ئەو مۆڵەتە شوفێریانەی کە ئێستا بەرکارن، کاریان پێ دەکرێت تا تەواوبوونی ماوەی مۆڵەتی شوفێری.

٢- هەڵگری مۆڵەتی شوفێری لە جۆری (تایبەت) مۆڵەتی شوفێری جۆری (B)یان پێ دەدرێت.

٣- هەڵگری مۆڵەتی شوفێری لە جۆری (گشتی) مۆڵەتی شوفێری جۆری (B) و (C1) و (D1)یان پێ دەدرێت، و بەپێی داواکارییەک دەتوانێت داوای جۆری سەرووتری یەکێک لەوانە بکات، بە مەرجێک بیسەلمێنێت، کە ئەو جۆرە مۆڵەتەی بەکارهێناوە و پێویستی پێیەتی لەبەر تایبەتمەندی ئۆتۆمبێلەکەی بەم شێوەیەی خوارەوە:

أ- ئۆتۆمبێل لەسەر ناوی داواکراو تۆمار کرابێت.

ب- شوفێری ئۆتۆمبێل بێت بە مەرجێک، گرێبەستی کارکردنی پەسەندکراوی هەبێت، بەپێی یاسا و ڕێنماییە بەرکارەکان، یان شوفێری دامەزراوە فەرمییەکانی دەوڵەت و ڕێکخراوەکان بێت و پشتگیری فەرمی پێشکەش بکات.

ج- ئەو مۆڵەتە بەدەر دەکرێت لە بڕگەی (٢)ی سەرەوە، ئەگەر خاوەن ئۆتۆمبێل شوفێر بێت بەم شێوەیە (دایک، باب، کوڕ، کچ، هاوسەر).

٤- هەڵگری مۆڵەتی شوفێری جۆری بیناسازی مۆڵەتی جۆری C پێدەدرێت ، بەمەرجێک مۆڵەتی جۆری تایبەت و گشتی هەبوبێت، بەپێچەوانەوە تەنها مۆڵەتی جۆری T پێدەدرێت.

٥- ئەگەر هاووڵاتییەک ئارەزووی هەبوو بە دەرکردنی مۆڵەتی شوفێری نوێ پێش تەواوبوونی ماوەی مۆڵەتی شوفێری کۆن، پێویستە ئەو بڕە پارەیەی کە لە بڕگەی (یەکەم) خاڵی (٥) لە مادەی (١٨) لەم ڕێنماییە کە دیاری کراوە، بدات.

ماددەی (٢٤):

لە دوای ساڵێک لە بەرکاربوونی ئەم ڕێنماییە دەبێت سیستەمی تاقیکردنەوەکانی پراکتیکی یەک بخرێت، بەو شێوازی تاقیکردنەوەی ناو گۆڕەپان بەو میکانیزمەی کە لە ئێستادا لە بەڕێوەبەرایەتییەکانی هاتوچۆی پارێزگای هەولێر و دهۆک جێبەجێ کراوە، و تاقیکردنەوەی دەرەکی بەو میکانیزمەی کە لە ئێستادا لە بەڕێوەبەرایەتییەکانی هاتوچۆی پارێزگای سلێمانی و هەڵەبجە جێبەجێ کراوە، لەگەڵ گۆڕینی سیستەم بۆ سیستەمی تاقیکردنەوەی زیرەک.

نرخی تاقیکردنەوەکان

ماددەی (٢٥):

یەکەم:

١- نرخی تاقیکردنەوەی تیۆری بڕی (٥٠٠٠) پێنج هەزار دینار دەبێت بۆ هەر تاقیکردنەوەیەک.

٢- نرخی تاقیکردنەوەی پراکتیکی ناو گۆڕەپان بڕی (٢٥٠٠٠) بیست و پێنج هەزار دینار دەبێت بۆ هەر تاقیکردنەوەیەک.

٣- نرخی تاقیکردنەوەی پراکتیکی دەرەکی لە سەر شەقام بڕی (٢٥٠٠٠) بیست و پێنج هەزار دینار دەبێت بۆ هەر تاقیکردنەوەیەک.

دووەم:

١- لەکاتی ئەنجامدانی تاقیکردنەوەی ناو گۆڕەپان، هەر زەرەر و زیانێک بەر ئۆتۆمبێلی تاقیکردنەوە بکەوێت ئەکەوێتە ئەستۆی ئەو شوفێرەی کە تاقیکردنەوەکە ئەنجام دەدات.

٢- لەکاتی ئەنجامدانی تاقیکردنەوەی دەرەکی، هەر زەرەر و زیانێک بەر ئۆتۆمبێلی تاقیکردنەوە بکەوێت لە دوای ئەنجامدانی هێڵکاری بۆ ڕووداوەکە ئەکەوێتە ئەستۆی لایەنی کەم تەرخەم.

ئەحکامە گشتیەکان

ماددەی (٢٦):

١. گۆڕینی جۆری مۆڵەت لە گێڕ ئۆتۆماتیك بۆ گێڕی ئاسایی پێویستە شوفێر لە تاقیکردنەوەی پراکتیکی سەر شەقام دەربچێت.

٢.ئەگەر شوفێر مۆڵەتی شوفێری هەبوو لە جۆری گێڕ ئۆتۆماتیك و تاقیکردنەوەی ئەنجامدا بۆ وەرگرتنی جورێکی تر کە گێڕ ئاسایی بوو ئەوا هەر مۆڵەتێکی هەبێت دەکرێتە گێر ئاسایی.

ماددەی (٢٧):

١-کار بە هیچ ڕێنمایی و بەیان و فەرمان و نووسراوێک ناکرێت کە تایبەت بێت بە دەرهێنانی مۆڵەتی شوفێری دوای دەرچوونی ئەم ڕێنماییە.

٢- هەڵوەشاندنەوە و کارنەکردن بە ڕێنمایی پێدانی مۆڵەتی شوفێری ژمارە (٣)ی ساڵی ٢٠٢٢، جگە لە پاشکۆکانی ژمارە (١ و٢ و٣ و٤) هاوپێچی ڕێنماییەکە و هەردوو هەموارەکەی بە هەردوو ڕێنماییمان ژمارە (١ی ساڵی٢٠٢٣) و (٦ی ساڵی ٢٠٢٤).

٣- هەمان پاشکۆکانی ژمارە (١ و ٢ و ٣)ی هاوپێچی ڕێنمایی ژمارە (٣ی ساڵی ٢٠٢٢) کارپێدەکرێت بۆ ئەم ڕێنماییە.

٤- ئەم ڕێنماییە جێگرەوەی هەردوو ڕێنمایی ژمارە (٣ی ساڵی ٢٠٢٢)، کە تایبەتە بە دەرهێنانی مۆڵەتی شوفێری و ڕێنمایی ژمارە (٦ی ساڵی ٢٠٢٤) کە تایبەتە بە پێدانی مۆڵەتی شوفێری خاوەن پێداویستی تایبەت و کورتەباڵاو نابیستان دەبێت.

٥- ئەم ڕێنماییە لە ڕۆژی دەرچوونیەوە کاری پێ دەکرێت و لە ڕۆژنامەی فەرمی (وەقایعی کوردستان) بڵاو دەکرێتەوە.

ڕێبەر ئەحمەد
وەزیری ناوخۆ

وێنەیەک بۆ :

- نوسینگەی بەڕێز وەزیر/ بۆ زانین، لەگەڵ ڕێزدا...
- نوسینگەی بەڕێز بریکاری وەزارەت / بۆ زانین، لەگەڵ ڕێزدا...
- وەزارەتی داد/ ڕوژنامەی وەقائعی کوردستان/ بو بلاوکردنەوەی ئەم ڕێنماییە، لەگەڵ ڕێزدا...
- گشت وەزارەت و فەرمانگەکانی نەبەستراو بەوەزارەت ( )/ بۆ زانین لەگەڵ ڕێزدا...
- گشت پارێزگاکان و ئیدارەکان / بۆ زانین و کاری پێویست، لەگەڵ ڕێزدا...
- بەڕێزان راوێژکاران( )/ بۆ زانین، لەگەڵ ڕێزدا...
- نوسینگەی بەڕێز بەڕێوەبەری گشتیی دیوان/ بۆ زانین، لەگەڵ ڕێزدا...
- بەڕێوەبەرایەتی گشتیی هاتووچۆ/ بۆ کاری پێویست لەگەڵ ڕێزدا...
- فەرمانگەی یاسایی.
- ب.ڕاگەیاندن و پەیوەندییەکان/ بۆ کاری پێویست...
- پلاندانان.
- ب.هەماهەنگی و بەدواداچوون.
- خولاو.